

Khuthba Khulasa 02.03.18 **ഖുത്ബ സംഗ്രഹം**

സയ്യിദുനാ ഹദ്ദീത് അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അൽഖാമിസ് അയ്യൂഹുല്ലാഹ്

02.03.18 ന് ബൈത്തുൽ ഹുത്തുഹ് ലണ്ടനിൽ നിർവഹിച്ച ജുമുഅ ഖുത്ബയുടെ സംഗ്രഹം

മുസ്ലീംകൾ പൊതുവായ നിലയിൽ റസൂലിനോടു സ്നേഹമുണ്ടെന്ന് എന്തായാലും വാദിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ കാര്യങ്ങളും സുന്നത്തുമനുസരിച്ചുള്ള കർമ്മങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതിനു തുല്യമാണ്. അവരുടെ ഈ അവസ്ഥ അഹ്മദികളായ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ, എല്ലാവിധ കഴിവുകളോടുംകൂടി ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവങ്ങളെ സ്വായത്തമാക്കാൻ പരിശ്രമിക്കുന്ന ഭാഗത്തേക്ക് പതിപ്പിക്കുന്നതാക്കണം. അത് ഇസ്ലാമിന്റെ അധ്യാപനമാണ്. അതിന്റെ മാതൃക നബി(സ)തിരുമേനി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

തശഹ്ഹുദ്യം തഅവ്വൂദ്യം സുറ ഫാതിഹയും ഓതിയതിനു ശേഷം സയ്യിദുനാ അമീറുൽമുഅ്മിനീൻ അയ്യൂഹുല്ലാഹ് പറഞ്ഞു: ഇസ്ലാമിൽ ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവം സ്വായത്തമാക്കുന്നതിനും സൽസ്വഭാവം എല്ലാ അവസരങ്ങളിലും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനും വീടുകളിലും സമൂഹങ്ങളിലും എല്ലാ തലങ്ങളിലും ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവം കാണിക്കുന്നതിനും സ്വന്തക്കാരോടും അന്യരോടും സൽസ്വഭാവത്തിന്റെ പ്രകടനം നടത്തുന്നതിനും എത്രമാത്രം അധ്യാപനം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ മറ്റൊരു മതത്തിലും അതുപോലെ വിശദമായി വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. പക്ഷേ, ദൗർഭാഗ്യവശാൽ ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുസ്ലീംകൾ തന്നെയാണ് പൊതുവെ ഏറ്റവും താഴേകിടയിൽ മനസ്സാലക്കപ്പെടുന്നത്. അമുസ്ലീംകൾ അവരുടെ നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. കാരണം അവരുടെ കർമ്മങ്ങൾ അവരെന്തൊന്ന് പറയുന്നുവോ അതിനു വിരുദ്ധമാണ്. സ്വഭാവങ്ങളുടെ ഉന്നത നിലവാരം തന്റെ ഉമ്മത്ത് കരസ്ഥമാക്കുന്നതിന് നബി(സ)തിരുമേനി സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി. മുസ്ലീംകൾ പൊതുവായ നിലയിൽ റസൂലിനോടു സ്നേഹമുണ്ടെന്ന് എന്തായാലും വാദിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ കാര്യങ്ങളും സുന്നത്തുമനുസരിച്ചുള്ള കർമ്മങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതിനു തുല്യമാണ്. മുസ്ലീംകളുടെ ഇതേ അവസ്ഥ മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ട്-ഈ അവസ്ഥ ഉണ്ടാകേണ്ടതായിരുന്നുവല്ലോ-അല്ലാഹു ഹദ്ദീത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)നെ അയച്ചു. പക്ഷേ, ഈ ഭാഗത്തേക്കും ശ്രദ്ധ നൽകുന്നത് നിഷേധിക്കുന്ന കൂട്ടരാണിവർ. അങ്ങേയറ്റം വൃത്തികെട്ടതും മലീമസവുമായ ഭാഷ ഹദ്ദീത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)നും ആ മഹാത്മാവിനെ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കും വേണ്ടി ഇവർ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലവും ഇവർ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. ലോകത്തെല്ലായിടത്തും ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ അമുസ്ലീംകൾ അവരുടെ നേരെ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. അവരുടെ ഈ അവസ്ഥ അഹ്മദികളായ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ, എല്ലാവിധ കഴിവുകളോടുംകൂടി ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവങ്ങളെ സ്വായത്തമാക്കാൻ പരിശ്രമിക്കുന്ന ഭാഗത്തേക്ക് പതിപ്പിക്കുന്നതാക്കണം. അത് ഇസ്ലാമിന്റെ അധ്യാപനമാണ്. അതിന്റെ മാതൃക നബി(സ)തിരുമേനി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ കർമ്മത്തെ നമ്മൾ നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അത്ഭുതകരമായ നിലവാരം നമുക്ക് കാണാൻ കഴിയുന്നു. അവിടത്തെ കുടുംബപരമായ

അവസ്ഥ നോക്കിയാലും, ചിലയിടത്ത് അവിടന്ന് ഒരു ഭാര്യയെക്കാൾ രണ്ടാമത്തെ ഭാര്യയ്ക്ക് പൊക്കം കുറവായ കാരണത്താൽ പരിഹസിക്കുന്നതിൽ കഠിനമായ വെറുപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ചു. ചിലയിടത്ത് അവിടന്ന് കുട്ടികളുടെ സ്വഭാവം നന്നാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി, മറ്റുള്ളവരുടെ ഫലവ്യക്ഷത്തെ കല്ലെറിഞ്ഞ് പാകമാകാത്ത ഫലങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുത്തി കളയരുതെന്ന് ഉപദേശിക്കുന്നു. പിന്നീട് ഒരു കുട്ടിയെ വേഗത്തിൽ ഭക്ഷണ പ്ലേറ്റിൽ കൈയിടുന്നത് കണ്ട്, ആദ്യം ബിസ്മില്ലാഹ് ചൊല്ലാനും, പിന്നീട് വലതുകൈകൊണ്ട് തിന്നാനും മുൻഭാഗത്തുനിന്ന് ഭക്ഷിക്കാനും പറഞ്ഞു. വലുതാകുമ്പോൾ ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവം കുട്ടികളിൽ ഉണ്ടാകുന്നതിനുവേണ്ടി ചെറുപ്പത്തിൽ അവരുടെ ശിക്ഷണവും ഈ രീതിയിൽ നടത്തേണ്ടതാണ്.

കളവ് ഒരു പാപമാണ്. സത്യം ഒരു നന്മയാണ്. അത് ചെറുപ്പന്നേ മുതൽ കുട്ടികളിൽ നിലനിറുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി അവിടന്ന് ഇങ്ങനെ ഉപദേശിച്ചു. ഒരു സ്വഹാബി തന്റെ കുട്ടിക്കാലത്തെ ഒരു സംഭവം വിവരിക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ നബി(സ)തിരുമേനി ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ വന്നു. ഞാൻ കുട്ടിയായ കാരണത്താൽ കുറച്ചുകഴിഞ്ഞ് അവിടത്തെ സാന്നിധ്യത്തിൽതന്നെ വീട്ടിൽനിന്ന് പുറത്തിറങ്ങുന്നതിനുവേണ്ടി പോകാനൊരുങ്ങി. അപ്പോൾ ആ അനുഗൃഹീത അന്തരീക്ഷത്തിൽ നിന്ന് പോകുന്നതിനെ തടയുന്നതിനുവേണ്ടി എന്റെ ഉമ്മ എന്നോടു “ഇവിടെ വരിക. ഇവിടെത്തന്നെ നിലക്കുക, ഞാൻ നിനക്കൊരു സാധനം തരാം” എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട് നബി(സ) തിരുമേനി, “യഥാർഥത്തിൽ നീ അവന് എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടോ?” എന്നു ചോദിച്ചു. എന്റെ ഉമ്മ പറഞ്ഞു: “ഞാൻ അവന് ഒരു കാരക്ക കൊടുക്കുന്നതാണ്.” നബി(സ) തിരുമേനി പറഞ്ഞു: “ഈ ഉദ്ദേശ്യം നിനക്കില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, കുട്ടിയെ വിളിച്ച് ഇവിടെ നിറുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി മാത്രം അങ്ങനെ പറഞ്ഞതാണെങ്കിൽ നീ പാപം ചെയ്യുന്നവളാകുമായിരുന്നു.” ഇപ്പോൾ ആ കുട്ടിക്കും ആ ചെറുപ്രായത്തിൽ സത്യതയുടെ പ്രാധാന്യവും കളവിനോടുള്ള വെറുപ്പും വ്യക്തമായി. പ്രായമാകുന്നതുവരെ അദ്ദേഹം ഇക്കാര്യം ഓർമ്മവെക്കുകയും വിവരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഒരിക്കൽ ഒരാളോടു പറഞ്ഞു: “നിനക്ക് എല്ലാ തിന്മകളും ഉപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ കളവ് പറയുന്നതു മാത്രം

ഉപേക്ഷിക്കുക.” ഈ സൂക്ഷ്മതയോടെ കളവിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയും സത്യത്തെ നിലനിറുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന അവസ്ഥയാണോ ഇക്കാലത്തെ മുസ്ലിംകളുടേത്? നമ്മുടെ നിലവാരമെന്താണെന്ന് നമ്മൾ ആത്മപരിശോധന നടത്തേണ്ടതാണ്. ഒരു നിവേദനം വരുന്നുണ്ട്. നബി(സ) തിരുമേനി വൻപാപങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു: “വൻപാപങ്ങൾ ഇവയാണ്; അല്ലാഹുവിന് പങ്കാളികളെ ചേർക്കുക. മാതാപിതാക്കളെ ധിക്കരിക്കുക.” പിന്നീട് നിവേദകൻ പറയുന്നു. അവിടന്ന് ചാരിയിരുന്നുകൊണ്ടാണ് ഇക്കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞത്. പെട്ടെന്ന് എഴുന്നേറ്റിരുന്നുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു: “ശ്രദ്ധയോടെ കേട്ടുകൊള്ളൂവിൻ! കളവ് പറയലും കള്ളസാക്ഷ്യം പറയലും!” അവിടന്ന് ഇക്കാര്യം പലവട്ടം ആവർത്തിച്ചു, ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടേയിരുന്നു. നിവേദകൻ പറയുന്നു: “നബി(സ) തിരുമേനി നിശബ്ദനായിരുന്നെങ്കിലെന്തെങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ചുപോയി!” നമ്മൾ ഈ രീതിയിലും നബി(സ) തിരുമേനിയുടെ ഉത്കൃഷ്ട സ്വഭാവങ്ങളുടെ പ്രകടനം കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ബദു മസ്ജിദിൽ മുത്രമൊഴിക്കാൻ തുടങ്ങി. അത് തടയുന്നതിനുവേണ്ടി ആളുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കോടി. നബി(സ) തിരുമേനി പറഞ്ഞു: “അയാളെ വിട്ടയക്കുക. മുത്രമൊഴിച്ച സ്ഥലത്ത് വെള്ളമൊഴിക്കുക.” പിന്നീട് അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: “ജനങ്ങൾക്ക് എളുപ്പത്തിനാണ് നിങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്; പ്രയാസമുണ്ടാക്കുന്നതിനല്ല.” അതുകേട്ട് ആ ബദു (ഗ്രാമീണ അറബി) എപ്പോഴും നബി(സ) തിരുമേനിയുടെ വാത്സല്യത്തെക്കുറിച്ച് പറയുമായിരുന്നു.

ഒരവസരത്തിൽ നബി(സ) തിരുമേനി പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത് നന്മയാണോ ദോഷമാണോ എന്നറിയാൻ നിങ്ങളുടെ അയൽവാസികളിലേക്ക് നോക്കുക, നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു അവരെന്താണ് പറയുന്നതെന്ന്!” പിന്നീട് ഓഫീസർമാരോട് പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളുടെ ഉത്കൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളെ കുറിച്ച് അറിയാൻ കഴിയുന്നത് നിങ്ങൾ നിങ്ങളെ ജനതയുടെ സേവകരായി മനസ്സിലാക്കുമ്പോഴാണ്. നിങ്ങളുടെ എല്ലാ കഴിവുകളോടുംകൂടി പൊതുജനങ്ങളെ സേവിക്കുമ്പോഴാണ്.” അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ പറഞ്ഞു: “നമ്മുടെ ഓഫീസർമാരിലും ലീഡർമാരിലും ഇതെവിടെയാണ് കാണാൻ കഴിയുന്നത്? അതിനാൽ നമ്മുടെ ജമാഅത്തിന്റെ ഭാരവാഹികളും ഇക്കാര്യത്തിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.”

മക്കാവിജയത്തിന്റെ അവസരത്തിൽ നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ ഉത്കൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളുടെ പ്രകടനം ഉണ്ടായതെങ്ങനെയാണ്. അവിടന്ന് ശത്രുക്കൾക്കും മാപ്പുകൊടുത്തു. അവർ വർഗശത്രുക്കളായിരുന്നു. അവർ നിരന്തരം ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പിന്നീട് അതേ മാപ്പുകൊടുക്കൽ നൂറുകണക്കിനാളുകൾ ഇസ്ലാമിൽ വരാൻ നിമിത്തമായി. നബി(സ) തിരുമേനിയുടെ ഏറ്റവും ഉത്കൃഷ്ടമായ സ്വഭാവങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ഒരിടത്ത് പറയുന്നു.

“പ്രതാപവാനായ അല്ലാഹു നമ്മുടെ നബി(സ) തിരുമേനിയെ സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടു പറയുന്നു: **വ ഇന്നക്ക ലഅലാ ഖുലുഖിൻ അളീം** നീ മഹത്തായൊരു സ്വഭാവ

ത്തിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. ഇതിന്റെ അർഥം ധർമ്മം, ധീരത, നീതി, കരുണ, ഉപകാരം, സത്യസന്ധത, സമാർത്ഥ്യം തുടങ്ങി എല്ലാത്തരത്തിലുള്ള സ്വഭാവങ്ങളും നിന്നിൽ സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണ്.”

ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ഉത്കൃഷ്ടമായ സ്വഭാവങ്ങൾ കാണിക്കുന്നതിന്റെ വിവിധ അവസ്ഥകളെ പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ട് പറയുന്നു: “മനുഷ്യന്റെ സ്വഭാവങ്ങൾ എപ്പോഴും രണ്ടു തരത്തിൽ പ്രകടമാകാവുന്നതാണ്. ഒന്നുകിൽ പരീക്ഷണത്തിന്റെ അവസ്ഥയിൽ അല്ലെങ്കിൽ പാരിതോഷികത്തിന്റെ അവസ്ഥയിൽ! ഒരേയൊരു വശമുണ്ടാകുകയും രണ്ടാമത്തേത് ഇല്ലാതിരിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ ഉത്കൃഷ്ടസ്വഭാവം തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുകയില്ല. കാരണം നബി(സ) തിരുമേനിയുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന് എന്തായാലും പൂർണ്ണമാക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവിടത്തെ ജീവിതത്തിന്റെ കുറച്ച് ഭാഗം മക്കത്തും കുറച്ച് മദീനത്തുമാണ് ഉണ്ടായത്. മക്കയിലെ ശത്രുക്കളുടെ വലിയ വലിയ ഉപദ്രവങ്ങളുണ്ടായപ്പോൾ അവിടന്ന് ക്ഷമയുടെ മാതൃക കാണിച്ചു. അവർ കഠിനതരമായ നിലയിൽ പെരുമാറിയിട്ടും അവിടന്ന് അവരോട് സഹിഷ്ണുതയോടും സൗമ്യതയോടുംകൂടി പെരുമാറി. അല്ലാഹുവിൽനിന്ന് കൊണ്ടുവന്ന സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയില്ല. പിന്നീട് മദീനയിൽ നബി(സ) തിരുമേനിക്ക് ഐശ്വര്യം കരസ്ഥമാകുകയും അതേ ശത്രുക്കളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്ത് ഹാജരാക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അവരിലധികമാളുകൾക്കും മാപ്പു നല്കി. ഈ ഉത്കൃഷ്ട സ്വഭാവം എങ്ങനെയുള്ളതായിരുന്നുവെന്നാൽ, അവ ജനങ്ങളെ ആസക്തിയുള്ളവരാക്കുകയും ഒരു ദിവ്യാത്മ്യം കാണിക്കുകയും ചെയ്തു.” ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) നമ്മളോട് പറയുന്നു: “നിങ്ങൾ ഈ സുന്നത്തിലൂടെ നടന്നുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ സ്വഭാവങ്ങൾ നന്നാക്കുകയും എല്ലാ സ്വഭാവത്തെയും സന്ദർഭോചിതം ഉപയോഗിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ നിങ്ങളും ദിവ്യാത്മ്യം കാണിക്കുന്നവരായിത്തീരുന്നതാണ്.” അവിടന്ന് പറയുന്നു: “അത്ഭുതസിദ്ധിയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊക്കെ രീതിയിൽ ആളുകൾ ഒഴികഴിവ് പറയാറുണ്ട്. അതിനെ ഇല്ലാതാക്കാനാഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, സ്വഭാവപരമായ അവസ്ഥ എങ്ങനെയുള്ള കറാമത്ത് അഥവാ അമാനുഷികതയാണെന്നാൽ അതിന്റെ നേരെ വിരൽചൂണ്ടാൻ ആർക്കും സാധിക്കുകയില്ല. ഇക്കാരണത്താലാണ് നമ്മുടെ നബി(സ) തിരുമേനിക്ക് ഏറ്റവും വലുതും സാമൂഹികപരവുമായ അമാനുഷികതയായി സൽസ്വഭാവങ്ങൾ തന്നെ നല്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. **വ ഇന്നക്ക ലഅലാ ഖുലുഖിൻ അളീം** എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ.” പറഞ്ഞു: “നബി(സ) തിരുമേനിയുടെ എല്ലാ ഓരോതരത്തിലുള്ള അമാനുഷികതയും പ്രമാണത്തിന്റെ ശക്തിയിൽ എല്ലാ നബിമാരുടേയും(അ) ദിവ്യാത്മ്യങ്ങളെക്കാൾ സ്വയം വലുതാകുന്നതിനു പകരം അവിടത്തെ സ്വഭാവപരമായ അത്ഭുതങ്ങളുടെ നമ്പർ അവരെക്കാളെല്ലാം ഒന്നാമതായിരുന്നു. അതിന്റെ തുല്യത ലോകചരിത്രത്തിൽ പറയാൻ സാധിക്കുകയില്ല; സമർപ്പിക്കാനും കഴിയുകയില്ല.” പറഞ്ഞു: “തങ്ങളുടെ ചീത്ത സ്വഭാവങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് സൽസ്വഭാവങ്ങൾ കൈക്കൊ

ഉള്ളൂന്ന എല്ലാ ഓരോരുത്തർക്കുമുള്ള കറാമത്ത് അതുതന്നെ യാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് കാർക്കശ്യ സ്വഭാവത്തിന്റേയും കോപത്തിന്റേയും ദൃശ്ശീലങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുകയും സഹനവും മാപ്പുകൊടുക്കലും സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക. അല്ലെങ്കിൽ പിശുക്ക് ഉപേക്ഷിച്ച് ധർമ്മവും അസൂയക്ക് പകരം സഹതാപവും കരസ്ഥമാക്കുക. ഇത് അത്ഭുതദൃഷ്ടാന്തമാണെന്നതിൽ സംശയമില്ല. അപ്രകാരംതന്നെ ആത്മപ്രശംസയും സ്വാർഥതയും ഉപേക്ഷിച്ച് വിനയവും എളിമയും കൈക്കൊള്ളുമ്പോൾ അത് കറാമത്ത് അഥവാ അമാനുഷിക പ്രവൃത്തിയായിത്തീരുന്നു.”

പറഞ്ഞു: “കറാമത്തു കാണിക്കാനാഗ്രഹിക്കാത്ത ആരെങ്കിലും നിങ്ങളിലുണ്ടോ? മനുഷ്യൻ സ്വഭാവപരമായ അവസ്ഥ നന്നാക്കിത്തീർക്കുക. കാരണം ഇത് എങ്ങനെയുള്ള കറാമത്താണെന്നാൽ, അതിന്റെ സ്വാധീനം ഒരിക്കലും മാഞ്ഞുപോകുകയില്ല. മറിച്ച് ഫലം ദുരവരെ എത്തുന്നു. സൃഷ്ടികളുടേയും സ്രഷ്ടാവിന്റേയും പക്കൽ കറാമത്തുള്ളവരായിത്തീരുക. ധാരാളം അധർമികളേയും സുഖലോലുപരേയും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവർ അമാനുഷികങ്ങളായ ഒരു അടയാളവും വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ, സ്വഭാവപരമായ കറാമത്തുകൾ കണ്ടുകൊണ്ട് സത്യമതത്തെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.” ഒരു അവസരത്തിൽ ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) പറഞ്ഞു: “സ്വഭാവങ്ങൾ രണ്ടുതരമുണ്ട്. ഒന്ന് ഇക്കാലത്തെ ആധുനികവിദ്യാസമ്പന്നർ സമർപ്പിക്കുന്ന സ്വഭാവങ്ങളാണ്. അതായത് കൂടിക്കാഴ്ച തുടങ്ങിയവയിൽ നാവുകൊണ്ട് മുഖസ്തുതിയോടും പൊങ്ങച്ചത്തോടുംകൂടി പെരുമാറുന്നു. മനസ്സുകളിൽ കപടതയും പകയും നിറഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകും. ഈ സ്വഭാവം വിശുദ്ധചുരുങ്ങുന്നതിനെതിരാണ്. രണ്ടാമത്തെ സ്വഭാവങ്ങൾ സത്യസന്ധതയോടെ സഹതാപം കാണിക്കുക എന്നതാണ്. മനസ്സിൽ കപടത ഉണ്ടാകുകയില്ല. മുഖസ്തുതിയോടും പൊങ്ങച്ചത്തോടും പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുക. **ഇന്നല്ലാഹ യഅ്മൂറു ബിൽഅദ്ലീ വൽഇഹ്സാനി വ ഈത്താഇദിൽ ചുർബ്ബാ** എന്ന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞതുപോലെ. ഇത് സമ്പൂർണ്ണമാർഗമാണ്. നീതി പാലിക്കുക. ശരിയായ വിധിയോടെ പ്രവർത്തിക്കുക. യാഥാർഥ്യം വിവരിക്കുക. നന്മയ്ക്കു പകരം നന്മ ചെയ്യുക. പ്രത്യുപകാരത്തിൽ കവിഞ്ഞ് മാതാവ് കുട്ടികളോടെന്നപോലെ പെരുമാറുക; അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും വളരെ അടുത്ത ബന്ധു, ബന്ധുവിനോട് ചെയ്യുന്നതുപോലെ.” പറഞ്ഞു: “ഇത് സമ്പൂർണ്ണമാർഗമാണ്. എല്ലാ ഓരോ സമ്പൂർണ്ണമാർഗവും സന്മാർഗവും അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലുണ്ട്. അതിൽനിന്ന് മുഖം തിരിക്കുന്നവൻ മറ്റൊരിടത്തും സന്മാർഗം പ്രാപിക്കുകയില്ല. നല്ല അധ്യാപനം അതിന്റെ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നതിന് മനഃപരിശുദ്ധി ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇതിൽനിന്ന് അകന്നവരെ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയോടെ നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അവരിൽ തീർച്ചയായും മാലിന്യം കാണാൻ കഴിയുന്നതാണ്.”

ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) പറയുന്നു: “സൽസ്വഭാവങ്ങൾ മറ്റു നന്മകളുടെ താക്കോലാണ്. സ്വഭാവങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ചെടുക്കാത്തവർ പതുക്കെപ്പതുക്കെ നന്മ ഇല്ലാത്തവരായി പോകുന്നു.” പറഞ്ഞു: “ലോകത്തിലെ എല്ലാ ഓരോ വസ്തുവും പ്രയോജനപ്പെടുന്നു എന്നതാണ് എന്റെ മതം.

വിഷവും മാലിന്യവും പ്രയോജനപ്പെടുന്നു. പാഷാണവും പ്രയോജനപ്പെടുന്നു. ഇത് നാഡിന്തരന്യകളിൽ സ്വാധീനമുണ്ടാക്കുന്നു. എന്നാൽ, മനുഷ്യൻ ഉത്കൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങൾ കൈവരിച്ച് ഫലം പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന അസ്തിത്വമാകാത്തതിടത്തോളം അവൻ ഒന്നിനും പ്രയോജനപ്പെടുകയില്ല.

“ഓർമിക്കുക! സ്വഭാവങ്ങളെ നന്നാക്കേണ്ടത് വളരെ ആവശ്യമാണ്. കാരണം നന്മകളുടെ മാതാവാണ് സൽസ്വഭാവങ്ങൾ. ഭിക്ഷക്കാരെകണ്ട് ദേഷ്യപ്പെടുക എന്നത് ചിലയാളുകളുടെ ശീലമാണ്. കുറച്ച് മൗലവിയുത്തിന്റെ സ്വഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾക്ക് എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കുന്നതിനുപകരം മസ്അലകൾ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു.” പറഞ്ഞു: “അവനിൽ തന്റെ മൗലവിയുത്തിന്റെ ഭയം കൂടിയിരുന്നതിനാൽ ചില നേരത്ത് അലസനുകൂലം. പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: “യാചകൻ ആരോഗ്യവാനാണെങ്കിൽ അവൻ സ്വയം പാപം ചെയ്യുകയാണെന്ന് പോലും ചിന്തിക്കുന്നില്ല. അവനെന്തെങ്കിലും കൊടുക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് നിർബന്ധമായും പാപമാകുകയില്ല. മറിച്ച് ഹദീഥിൽ **ലൗ അത്താക്ക റാക്കിബൻ** എന്ന വാക്കുകൾ വന്നിരിക്കുന്നു. അതായത് യാചകൻ വാഹനത്തിൽ വന്നാൽപോലും എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. വിശുദ്ധചുരുങ്ങുന്നതിൽ **വ അമ്മസ്സാഇല ഫലാ തൻഹർ** എന്ന നിർദ്ദേശമുണ്ട്. യാചകനെ വിരട്ടരുത്. അതുകൊണ്ട് ഓർമിക്കുക യാചകനെ വിരട്ടരുത്. അതുമൂലമേ ഒരുതരത്തിലുള്ള ദുസ്വഭാവത്തിന്റെ ബീജമാണ് വിതയ്ക്കപ്പെടുന്നത്. യാചകനോട് ധീരുതിയിൽ കോപിക്കാൻ പാടില്ലെന്നതാണ് സൽസ്വഭാവം ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. ശയ്താൻ ഈ രീതിയിൽ നിങ്ങളെ നന്മയിൽനിന്ന് തടയാനും തിന്മയുടെ അനന്തരാവകാശിയാക്കാനുമാണ് ഇച്ഛിക്കുന്നത്.”

അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ പറഞ്ഞു: നമ്മുടെ സമൂഹത്തിൽ പൊതുവെ മാതാപിതാക്കളെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു ചോദ്യമുണ്ട്. മാതാപിതാക്കൾ അഹ്മദിയ്യല്ലെങ്കിലോ അവർ എതിർക്കുകയോ ആണെങ്കിൽ എങ്ങനെ അത് നിലനിറുത്തും? ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ശേയ്ഖ് അബ്ദുർ റഹ്മാൻ സാഹിബ് ഖാദിയാനിയോടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവിനെ സംബന്ധിച്ച് ഉപദേശിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി ദുആ ചെയ്യാനായിരുന്നു. എല്ലാ രീതിയിലും കഴിയുന്നിടത്തോളം മാതാപിതാക്കളെ സന്തോഷിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അവരെ ആദ്യത്തേക്കാൾ ആയിരക്കണക്കിന് മടങ്ങധികം സൽസ്വഭാവവും സ്വന്തം പരിശുദ്ധ മാതൃകയും കാണിച്ച് ഇസ്ലാമിന്റെ സത്യസാക്ഷ്യം വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്. കാരണം അദ്ദേഹം മുസ്ലിമല്ല. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഇസ്ലാമിന്റെ സത്യസമ്മതിക്കുന്ന ആളാകുന്നതിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹത്തിന് സ്വന്തം മാതൃക കാണിച്ചുകൊടുക്കുക. സൽസ്വഭാവപരമായ ദിവ്യദൃഷ്ടാന്തം എങ്ങനെയുള്ളതാണെന്നാൽ, മറ്റു ദിവ്യദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ അതിനോടു കിടപിടിക്കുകയില്ല. മനുഷ്യൻ ഉന്നതമായ സ്ഥാനത്തിന്റെ സൽസ്വഭാവത്തിൽ ആയിത്തീരുന്നതാണ്. ഇതാണ് സത്യഇസ്ലാമിന്റെ നിലവാരം. അവൻ ഒരു വേറിട്ട വ്യക്തിയായിത്തീരുന്നു. അല്ലാഹു ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങൾ മുഖേന അവരുടെ മനസ്സിൽ ഇസ്ലാമിനോടുള്ള സ്നേഹമിടും. മാതാപിതാക്കളെ സേവിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഇസ്ലാം

തടയുന്നില്ല. ദീനിനു കുഴപ്പമൊന്നുമുണ്ടാകാത്ത ഭൗതിക കാര്യങ്ങളിൽ അവരെ എല്ലാ രീതിയിലും അനുസരിക്കേണ്ടതാണ്. ഹൃദയംഗമമായ നിലയിൽ സേവിക്കേണ്ടതാണ്. അവിടന്ന് ഒരു അവസരത്തിൽ പറഞ്ഞു: “മനുഷ്യനും മൃഗവും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടാക്കുന്നത് സൽസ്വഭാവം തന്നെയാണ്. നിറത്തിലും സ്ഥിതിഗതിയിലുമുള്ള വ്യത്യാസം കാനാൻ മൃഗങ്ങൾക്കാവില്ല. എന്തൊന്നാണോ മുമ്പിൽ വരുന്നത്, എത്രത്തോളമാണോ മുമ്പിൽ വരുന്നത് തിന്നുകൊണ്ടേപോകുന്നു; പിന്നീട് ഛർദ്ദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെ ഇങ്ങനെയുള്ള അവസ്ഥ ചിലയാളുകളിലുള്ളത് നാം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അത്യാഗ്രഹം അവസാനിക്കുകയില്ല. അനുവദനീയവും അനുവദനീയമല്ലാത്തതുമായ മാർഗങ്ങളിലൂടെ- അത് ഭക്ഷണമാണെങ്കിലും വേണ്ടില്ല ജനങ്ങളുടെ ധനമാണെങ്കിലും വേണ്ടില്ല തിന്നാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

“രണ്ടാമത്തെ കാര്യം മൃഗം ഹലാലും ഹറാമും തമ്മിൽ വിവേചനം കാണിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ്; ഇത് അയൽവാസിയുടെ വയലാണ്, അതിൽ കടക്കാൻ പാടില്ല എന്നൊന്നും അവർക്കറിയില്ല.” പറഞ്ഞു: “സൽസ്വഭാവപരമായ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളെ ലംഘിക്കുന്നവരും വകവെക്കാത്തവരുമായ ഇക്കൂട്ടർ മനുഷ്യരല്ല. യത്നികളുടെ ധനം തിന്നുന്നതിന് ഒരു മടിയും കാണിക്കുന്നില്ല. അനുവദനീയമല്ലാത്ത മാർഗത്തിലൂടെ തിന്നുമ്പോൾ, അത്തരം മനുഷ്യരുടെ സങ്കേതം നരകമായിത്തീരുന്നു.” പറഞ്ഞു: “ഓർക്കുക! രണ്ടുവശമുണ്ട്. ഒന്ന് ദൈവമഹത്വത്തിന്റേതാണ്. അതിനെതിരായിട്ടുള്ളവനാണോ അവനും സൽസ്വഭാവങ്ങൾക്ക് എതിരാണ്. രണ്ടാമത്തേത് ദൈവസൃഷ്ടികളോടുള്ള അനുകമ്പയാണ്. അത് മനുഷ്യകുലത്തിന് എതിരാണെങ്കിൽ അവനും സൽസ്വഭാവങ്ങൾക്കെതിരാണ്.”

അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിനോടുള്ള കടമ നിറവേറ്റുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവന്റെ മഹത്വം അംഗീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവനെ ആരാധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവന്റെ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവന്റെ തൃപ്തികരസ്ഥമാക്കുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അപ്പോഴും ഇത് സൽസ്വഭാവമല്ല. ജനങ്ങളോടുള്ള കടമ നിറവേറ്റുന്നില്ലെങ്കിൽ, അനുവദനീയമല്ലാത്ത രീതിയിൽ അവരുടെ ധനം തിന്നുകയാണെങ്കിൽ, നഷ്ടം വരുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും രീതിയിൽ ദുസ്വഭാവം കാണിക്കുന്നെങ്കിൽ ഇതും സൽസ്വഭാവത്തിനെതിരാണ്. അവിടന്ന് പറയുന്നു: “മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ യഥാർഥ ഉദ്ദേശ്യമായ ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ ചിന്തിക്കുന്നവർ വളരെ കുറച്ചേയുള്ളൂ.”

പിന്നീടുള്ള ഒരു തിന്മയാണ് അഹങ്കാരം. അത് നന്മകളിൽനിന്ന് തടയുന്നു. എന്നല്ല അല്ലാഹുവിന്റെ കോപത്തിന് പാത്രമാക്കുന്നു. അവിടന്ന് പറയുന്നു: “മനുഷ്യന്റെ ഉള്ളിൽ നീചമായ സ്വഭാവങ്ങളുടെ ധാരാളം ജിന്നുകളുടെ സ്പൃഹികൾ പറയാറുണ്ട്. ഇതു പുറത്തുവരാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ വന്നുകൊണ്ടേയിരിക്കും. എന്നാൽ, അവനിൽ ഇരിക്കുന്ന ഏറ്റവും അവസാനത്തെ ജിന്ന് അഹങ്കാരമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ കൃപയും മനുഷ്യന്റെ സത്യസന്ധമായ അത്യധാനവും ദുആകുളം മുഖേന മാത്രമേ അത് പുറത്തുചാടുകയുള്ളൂ.” പറ

യുന്നു: “ധാരാളമാളുകൾ തങ്ങളെ വിനയരേന്ന് മനസ്സിലാക്കാറുണ്ട്. പക്ഷേ, അവരിലും ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള അഹങ്കാരമുണ്ടാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് അഹങ്കാരത്തിന്റെ അതിസൂക്ഷ്മമായ തരങ്ങളിൽനിന്നുപോലും രക്ഷപ്പെടേണ്ടതാണ്. ചിലപ്പോൾ ഈ അഹങ്കാരമുണ്ടാകുന്നത് സമ്പത്തുകൊണ്ടാണ്. അഹങ്കാരിയായ ധനികൻ മറ്റുള്ളവരെ ഭിക്ഷക്കാരനായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. തന്നെ നേരിടാൻ ഇവനാരാണെന്ന് ചോദിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ കുടുംബത്തിന്റേയും വ്യക്തിത്വത്തിന്റേയും അഹങ്കാരമുണ്ടാകുന്നു. തന്റെ വ്യക്തിത്വം വലുതാണെന്നും ഇവന്റേത് ചെറുതാണെന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നു. അറിവുകൊണ്ടും ചിലപ്പോൾ അഹങ്കാരമുണ്ടാകുന്നു; ഒരാൾ തെറ്റ് പറയുമ്പോൾ ഉടനെ അവന്റെ ന്യൂനത പിടി ചെടുക്കുന്നു. ഇവന് ശരിയായ ഒരു വാക്കുപോലും പറയാൻ അറിയില്ലെന്ന് പറഞ്ഞ് ബഹളമുണ്ടാക്കുന്നു! ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ വിവിധതരം അഹങ്കാരമുണ്ട്. ഇതെല്ലാം മനുഷ്യനെ നന്മയിൽനിന്ന് തടയുന്നതാണ്. ജനങ്ങൾക്ക് നന്മ ചെയ്യുന്നതിൽനിന്ന് തടയുന്നു. ഇതിൽനിന്നെല്ലാം രക്ഷപ്പെടേണ്ടതാണ്.”

ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) തന്റെ ജമാഅത്തിനെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ട് പറയുന്നു:

“ആരാണോ തന്റെ അയൽവാസികളെ തന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ മാറ്റം കാണിക്കുന്നത്, ആദ്യം എന്താണെന്നും ഇപ്പോൾ എന്താണെന്നും, അവൻ ഒരു ദിവ്യാത്മ്യം കാണിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതിന്റെ സ്വാധീനം അയൽവാസികളിൽ ഉന്നതനിലയിലുണ്ടാകുന്നു. ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി ഒരു ജമാഅത്തിൽ ചേരുകയും ആ ജമാഅത്തിന്റെ മഹത്വത്തേയും മാനുഷ്യതയേയും ഗൗനിക്കാതെ അതിനെതിരിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ പക്കൽ അവൻ പിടിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. കാരണം അവൻ, തന്നെ മാത്രമല്ല നാശത്തിലിടുന്നത് മറിച്ച് മറ്റുള്ളവർക്ക് ചീത്തമാതൃകയായിക്കൊണ്ട്, അവരെ സൗഭാഗ്യത്തിൽനിന്നും സന്മാർഗത്തിൽനിന്നും തടയുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നിടത്തോളം അല്ലാഹുവിനോടു സഹായം തേടുക. നിങ്ങളുടെ മുഴുവൻ ശക്തിയും നിശ്ചയദാർഢ്യവുംകൊണ്ട് ബലഹീനതകൾ അകറ്റാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുക. പരാജയമടയുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ സത്യസന്ധതയോടും ദൃഢവിശ്വാസത്തോടുംകൂടി കൈ ഉയർത്തുക. കാരണം ഭക്തിവിനയാദിനമ്രഭാവങ്ങളാൽ ഉയരുന്ന കൈകൾ, സത്യസന്ധതയുടേയും ദൃഢവിശ്വാസത്തിന്റേയും ആഹ്വാനത്താൽ ഉയരുന്നതുകൊണ്ട് ശൂന്യമായി തിരിച്ചയക്കപ്പെടുകയില്ല. നാം അനുഭവത്തിലൂടെ പറയട്ടെ, നമ്മുടെ ആയിരക്കണക്കിന് ദുആകൾ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്, സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.”

അല്ലാഹു നമുക്ക് റസൂലിന്റെ ജീവിതമാതൃകയിലൂടെ നടന്നുകൊണ്ട് നമ്മുടെ സ്വഭാവങ്ങളെ എല്ലാവിധത്തിലും, എല്ലാ അവസരത്തിലും എല്ലാ സ്ഥലത്തും എല്ലാ രൂപത്തിലും നന്നാക്കിത്തീർക്കാൻ തൗഫീഖ് പ്രദാനം ചെയ്യുമാറാകട്ടെ. നമ്മുടെ സൽസ്വഭാവങ്ങളുടെ നിലവാരം അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തി ലഭിക്കുന്നതിന് ആയിരിക്കട്ടെ; ലോകത്തെ കാണിക്കുന്നതിന്

വേണ്ടി ആകാതിരിക്കട്ടെ. സൃഷ്ടികളോടുള്ള സത്യസന്ധമായ സഹതാപം നമ്മുടെ മനസ്സുകളിൽ ഉണ്ടാകുമാറാകട്ടെ. തഖ്വയുടെ നിലവാരം ഉയർത്തുന്നവരാകട്ടെ. നമ്മൾ കാലത്തിന്റെ ഇമാമിനെ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു; അപ്പോൾ നമ്മുടെ ചിന്ത എപ്പോഴും ആയിരിക്കേണ്ടത് നമ്മുടെ ഒരു കർമ്മവും ഇസ്ലാമിനും നബി(സ) തിരുമേനിയ്ക്കും പേരുദോഷത്തിന് കാരണമാകാതിരിക്കണം എന്നതാണ്. മറിച്ച് ഇസ്ലാമിന്റെ മനോഹരമായ അധ്യാപനത്തെ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നവരാകട്ടെ. ഇതിനെ ലോകത്തെ ആകർഷിപ്പിക്കുന്നവരാകട്ടെ. ഇതിനേക്കാളുപരി, നമ്മൾ നമ്മുടെ സൽസ്വഭാവത്തിന്റെ നിലവാരങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് എപ്പോഴും ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ മുഖിൽ കുനിഞ്ഞ് ദുആ ചെയ്തുകൊണ്ട്

അല്ലാഹുവിനോടു അവനെ കിട്ടുന്നതിന് സഹായം ചോദിക്കുന്നവരാകട്ടെ.

അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഖുത്ബയുടെ അവസാനം പറഞ്ഞു. നമസ്കാരങ്ങൾക്കുശേഷം ഞാനൊരു ജനാസ ഗാഇബ് നമസ്കരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ശേയ്ഖ് അബ്ദുൽ ഹമീദ് സാഹിബ് ഹൽഖ ഡിഫൻസ് സൊസൈറ്റി കറാച്ചിയുടെ മകൻ ശേയ്ഖ് അബ്ദുൽ മജീദ് സാഹിബിന്റേതാണ് ഈ ജനാസ. ഫെബ്രുവരി 15ന് 88-ാം വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം വഹാത്തായി. ഇന്നാലില്ലാഹി വ ഇന്നാ ഇലയ്ഹി റാജിഉൻ. ഹുദുർ അദ്ദേഹത്തെ സ്മരിക്കുകയും ജനാസ ഗാഇബ് നമസ്കരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

Friday Sermon delivered by **Hadrath Khaleefathul Masih Al-khamis** (atba)
 at Baithul Futuh, London – on 02.03.18
 Malayalam Translation : **Moulvi Mohammed Ismail Alleppey**, For Malayalam Desk, Qadian.
 Published By Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 143516